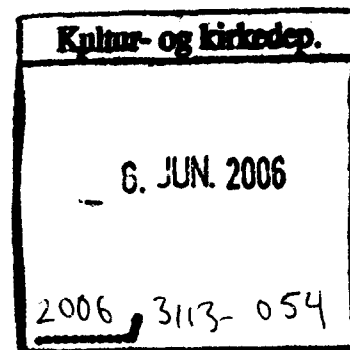




Advokatforeningen

Kultur- og kirkedepartementet
Postboks 8030 Dep
0030 Oslo



Sendes også som e-post: fro@kkd.dep.no

Deres ref:

Vår ref: #39649v1/kg-kg

Saksbehandler: Katrine Gaye
kg@jus.no

02.06.2006

Høringsuttalelse - Utkast til endringer i åndsverkloven og lov om avgift på omsetning av billedkunst (gjennomføring av EU-direktiv om følgerett til fordel for opphavsmannen til et originalkunstverk m.m.)

Vi viser til departementets høringsbrev av 28. mars 2006 vedrørende utkast til endringer i åndsverkloven og lov om avgift på omsetning av billedkunst (gjennomføring av EU-direktiv om følgerett til fordel for opphavsmannen til et originalkunstverk m.m.) Vi beklager at det ikke var mulig å inngi en høringsuttalelse innen fristen, men ber likevel om at den blir vurdert.

Det er en prioritert oppgave for Advokatforeningen å drive rettspolitisk arbeid gjennom høringsuttalelser. Advokatforeningen har derfor en rekke lovutvalg inndelt etter fagområder. I våre lovutvalg sitter advokater med særskilte kunnskaper innenfor det aktuelle fagfelt og hvert lovutvalg består av advokater med ulik erfaringsbakgrunn og kompetanse innenfor fagområdet. Arbeidet i lovutvalgene er frivillig og ulønnet.

Advokatforeningen ser det som sin oppgave å være en uavhengig høringsinstans med fokus på rettssikkerhet og på kvaliteten av den foreslåtte lovgivningen.

I saker som angår advokaters rammevilkår vil imidlertid regelendringen også bli vurdert opp mot advokatbransjens interesser. Det vil i disse tilfellene bli opplyst at vi uttaler oss som en berørt bransjeorganisasjon og ikke som et uavhengig ekspertorgan. Årsaken til at vi sonder mellom disse rollene er at vi ønsker å opprettholde og videreutvikle den troverdighet Advokatforeningen har som en uavhengig og upolitisk ekspertorgan i lovgivningsprosessen.

I den foreliggende sak uttaler Advokatforeningen seg som ekspertorgan. Saken er forelagt lovutvalget for immaterialrett- og markedsføringsrett. Lovutvalget består av Arne Ringnes, (leder), Amund Grimstad, Amund B. Svendsen, Ingvild Mestad, Kjell Torkildsen, Bente Holmvang og Tore Lunde.

Advokatforeningen avgir følgende høringsuttalelse:

I forslaget til § 38 første ledd er de verkstyper som er omfattet av følgeretten benevnt med betegnelsen "kunstverk" og det er deretter gitt en eksemplifisering som omfatter fotografiske verk. I andre bestemmelser i åndsverkloven er imidlertid fotografiske verk angitt som en egen verkstype ved siden av kunstverk, se for eksempel §§ 23, 23a og 24. For så sikre en enhetlig begrepsbruk foreslås det at § 38c bringes i samsvar med disse, slik at ordlyden kan være: *"opphavsrettslig vernede kunstverk, som malerier, kollasjer, tegninger, stikk, trykk, litografier, skulpturer, billedtepper, keramikk og glasskunst samt fotografiske verk"*

I § 38c annet ledd er det bestemt at følgeretten ikke gjelder for videresalg fra "privatperson" til museer som er åpne for publikum og ikke driver ervervsmessig. Bruken av betegnelsen "privatperson" er i overensstemmelse med punkt 18 i fortalen til direktivet. Det er imidlertid ikke klart etter direktivet, og heller ikke etter lovforslaget, om betegnelsen "privatperson" her bare betyr fysiske personer, eller om også juridiske personer – som ikke opptrer som profesjonelle i kunstmarkedet – kan være omfattet. I den engelske versjonen av direktivet benyttes betegnelsen "persons". Eksempler kan være en stiftelse eller et selskap som eier et kunstverk som selges til et museum. Departementet bes vurdere om direktivet åpner for at også juridiske personer som opptrer som "privatpersoner" (det vil si ikke som profesjonell aktør i kunstmarkedet) kan og bør være omfattet av unntaket i § 38c annet ledd.

I § 38c sjette ledd foreslås det – for å gjøre lovteksten lettere forståelig – at det i annen linje tilføyes: *"når opphavsmannens krav på vederlag etter første ledd foreldes.."*

I høringsnotatet side 17 (punkt 2.1.13) vises det til at vernetiden for følgeretten skal tilsvare den som er fastsatt i vernetidsdirektivet og at lovforslaget oppfyller kravene til vernetid, fordi følgeretten er knyttet til eksemplar av opphavsrettslig vernet kunstverk.

Etter Advokatforeningens oppfatning kunne det med fordel vært presisert i lovteksten at følgeretten etter § 38c har samme varighet som vernetiden for åndsverk.

Endelig vil Advokatforeningen peke på at følgerettens anvendelse for verk med tilknytning til tredjestater er noe uklar etter lovforslaget. Lovforslaget forutsetter at følgeretten kun vil få anvendelse på åndsverk som er skapt av norsk statsborger eller av person som er bosatt her i riket, og at det etter forskriftene til loven, § 6-1, vil følge at følgeretten vil gjelde tilsvarende for opphavsmenn og rettsetterfølgere som er borgere av eller bosatt i land innenfor EØS området. Når det gjelder følgerettens anvendelse for verk med tilknytning til tredjestater, forutsetter dette gjensidighet og nærmere bestemmelse etter åndsverkloven § 59.

Forskriftens § 6-2 fastsetter at bestemmelsene i åndsverkloven gjelder for verk som har *"tilsvarende tilknytning til et land som er medlem av den internasjonale union til vern av litterære og kunstneriske verk (Bernunionen) eller til et land som har tiltrådt Avtale om opprettelse av Verdens Handelsorganisasjon (WTO), herunder Avtalen om handelsrelaterte sider ved immaterielle rettigheter (TRIPS)"*. Ved innføring av en følgerett i § 38c, vil også følgeretten være omfattet av henvisningen i § 6-2 til *"bestemmelsene i åndsverkloven"*. Det er etter Advokatforeningens oppfatning ikke klart om den forutsatte avgrensning mot verk med tilknytning til tredjeland er forenlig med forskriftens § 6-2. Det er mulig at formuleringen *"tilsvarende"*

tilknytning” vil innebære at følgeretten ikke vil gjelde for verk med tilknytning til tredjeland, men dette kunne med fordel vært klargjort.

For øvrig har Advokatforeningen ikke bemerkninger til lovforslaget, og beklager at nærværende høringsuttalelse er noe forsinket.

Vennlig hilsen



Anders Ryssdal
Leder



Merete Smith
generalsekretær